

ΤΑ Μ.Μ.Ε. ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

- Παρατηρώντας τις σύγχρονες κοινωνίες γίνεται εύκολα αντιληπτός ο κυρίαρχος ρόλος που κατέχουν τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης στη ζωή των πολιτών. Ο καθενάς μας έχει πλέον επιτρέψει στα ΜΜΕ να εισέλθουν στην καθημερινότητά μας παραχωρώντας τους πολλές φορές καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωσή της. Μερικά από τα είδη των Μ.Μ.Ε. είναι τα εξής :
- Τηλεόραση (Η **τηλεόραση** είναι ένα σύστημα τηλεπικοινωνίας που χρησιμεύει στη μετάδοση και λήψη κινούμενων εικόνων και ήχου εξ αποστάσεως. Αποτελεί το κυριότερο και δημοφιλέστερο Μέσο Μαζικής Επικοινωνίας και η χρήση της είναι ιδιαίτερα διαδεδομένη σε όλο τον κόσμο.)
- Κινητό (**Κινητό τηλέφωνο** ή απλά **κινητό**, ονομάζεται κατά κύριο λόγο το τηλέφωνο που δεν εξαρτάται από φυσική καλωδιακή σύνδεση με δίκτυο παροχής τηλεφωνίας και δεν εξαρτάται από κάποια τοπική ασύρματη συσκευή εκπομπής ραδιοφωνικού σήματος χαμηλής συχνότητας.)
- Ηλεκτρονικός υπολογιστής (Ο **ηλεκτρονικός υπολογιστής** είναι μια μηχανή κατασκευασμένη κυρίως από ψηφιακά ηλεκτρονικά κυκλώματα και δευτερευόντως από ηλεκτρικά και μηχανικά συστήματα, και έχει ως σκοπό να επεξεργάζεται πληροφορίες.)
- Τα προαναφερόμενα Μ.Μ.Ε. πολλές φορές μας βοηθούν και μας είναι χρήσιμα στην καθημερινή μας ζωή αλλά έχουν και πάρα πολλές αρνητικές επιπτώσεις. Για παράδειγμα ,οι αρνητικές επιπτώσεις στην κοινωνικοποίηση των νέων.

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΩΣ ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΩΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- **Η κοινωνικοποίηση** είναι ένας κοινωνιολογικός όρος ο οποίος χρησιμοποιείται από κοινωνιολόγους, κοινωνιοψυχολόγους, ανθρωπολόγους, πολιτικούς και παιδαγωγούς, εννοώντας τη διαδικασία μετάδοσης ηθών, εθίμων, κανόνων και ιδεολογιών. Μέσω της κοινωνικοποίησης, μεταδίδονται στο άτομο οι δεξιότητες και συνήθειες οι οποίες είναι απαραίτητες για τη συμμετοχή του στην κοινωνία στην οποία ανήκει. Κοινωνικοποίηση επίσης είναι η εσωτερίκευση των κοινωνικών κανόνων και αξιών, η αφομοίωση δηλαδή από το άτομο, των προτύπων συμπεριφοράς που κάθε κοινωνία ή κοινωνική ομάδα θεωρεί αποδεκτά.
- Η κοινωνικοποίηση του ανθρώπου αποτελεί βασικό, ίσως το βασικότερο στοιχείο της αγωγής των νέων, αφού ο άνθρωπος ως κοινωνικό ον πρωτίστως μπορεί να νοηθεί. Ουσιαστικό μέλημα του σχολείου είναι η κοινωνική ένταξη του παιδιού, η άσκησή του σε στάσεις και συμπεριφορές τέτοιες ώστε να συνυπάρχει, να συνεργάζεται και να αναπτύσσει σχέσεις με τους άλλους και να δρα ενεργητικά στη δημόσια σφαίρα, στους κοινωνικούς θεσμούς, στους αγώνες των κινημάτων και στην πολιτική ζωή.

- Γιατί το παιδί οφείλει να συνειδητοποιήσει από μικρό – όπου τα βιώματα εγχαράσσονται με τον πιο ανάγλυφο τρόπο – ότι η κοινωνία δεν είναι άθροισμα ατόμων, αλλά αντίθετα συμπυκνώνει συλλογικούς αγώνες και αγωνίες, ότι η κοινωνία είναι μια υπέρ-δομή στην οποία ο πολίτης ολοκληρώνει το είναι του και κατακτά τον κοινωνικό του ρόλο, στην οποία ο άνθρωπος αναζητά το νόημα της ζωής του και διερευνά τους τόπους της ελευθερίας του.
- Η κοινωνικοποίηση γίνεται συχνά με αδιόρατο τρόπο καθώς ενηλικιώνεται ο νέος και η νέα, αλλά κυρίως επιτελείται μέσα από τους ποικίλους τυπικούς θεσμούς (οικογένεια, σχολείο, κράτος, θρησκεία, εργασία η,Μ.Μ.Ε.) αλλά και μέσα από άτυπα πεδία, όπως οι παρέες και οι φιλικές σχέσεις. Η κοινωνικοποίηση είναι η εσωτερική προσωπική αφομοίωση κοινωνικών ρόλων και συμβόλων, κανόνων και προτύπων, αξιών και συμπεριφορών που επικρατούν σε μια κοινωνία δεδομένης εποχής. Είναι το νήμα μέσω του οποίου οι κοινωνίες εξυφαίνουν την ιστορία τους και διαμορφώνουν το μέλλον τους.

ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ Μ.Μ.Ε.

- Ένας από τους σημαντικότερους δευτερογενείς φορείς κοινωνικοποίησης, όπως έχουμε ήδη αναφέρει, είναι τα ΜΜΕ
- στα οποία εντάσσονται ο τύπος, το ραδιόφωνο, ο κινηματογράφος, η τηλεόραση και το διαδίκτυο. Αν και η κοινωνικοποίηση δεν είναι ο άμεσος ρόλος τους, ασκούν μεγάλη επιρροή στο άτομο καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του άλλοτε αρνητική και άλλοτε θετική, διαμορφώνοντας την προσωπικότητα, τις επιλογές, τις αξίες και τα «πιστεύω» του. Επιπλέον, προβάλλουν πρότυπα, αναδεικνύουν κοινωνικούς ρόλους και πολλές
- φορές συμβάλλουν στη διατήρηση και διάδοση των στερεότυπων και των προκαταλήψεων της κοινωνίας. Αυτό οφείλεται κυρίως στην επικράτηση των ΜΜΕ ως μοναδικός φορέας ενημέρωσης, αλλά και λόγω του καθοριστικού τους ρόλου στην εκπαίδευση και ψυχαγωγία του κάθε ατόμου. Ως αποτέλεσμα ο καθένας από εμάς από τη γέννηση του ακόμα δέχεται είτε σε μικρό είτε σε μεγάλο βαθμό, ανάλογα το κοινωνικό περιβάλλον στο οποίο μεγαλώνει, την επίδραση των ΜΜΕ

ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΩΝ Μ.Μ.Ε. ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ

- Ας επικεντρωθούμε όμως στην επιβλαβή λειτουργία των ΜΜΕ, η οποία φαίνεται να υπερέχει της ωφέλιμης. Αρχικά όσον αφορά τον πνευματικό τομέα, στην ανάπτυξη του οποίου ιδίως εμείς ως νέοι πρέπει να δώσουμε μεγάλη προσοχή, τα ΜΜΕ με την προώθηση χαμηλής ποιότητας προγραμμάτων δεν αναπτύσσουν τα πνευματικά ενδιαφέροντα των χρηστών, καθώς και τις νοητικές λειτουργίες τους, αλλά αντίθετα τους μετατρέπουν σε παθητικούς δέκτες των μηνυμάτων τους και τους οδηγούν στην πνευματική νωθρότητα. Επιπλέον, η υποχώρηση του λόγου έναντι του ήχου και της εικόνας υποβιβάζουν τη γλώσσα ως κώδικα επικοινωνίας αφού ο λόγος δεν είναι πια κυρίαρχος, αλλά συμπληρωματικός. Ως απόρροια, η συνθηματολογική χρήση της γλώσσας, η οποία προωθείται μέσω της διαφήμισης, είναι ιδιαίτερα αγαπητή στο κοινό – και περισσότερο στην νεολαία – κοινό που με τη σειρά του χρησιμοποιεί εκτενώς ηχηρές εκφράσεις που στοχεύουν στον εντυπωσιασμό. Έτσι, οι άνθρωποι της λεγόμενης «μαζικό-δημοκρατικής» εποχής παραμελούν, συχνά, το πνεύμα τους, καθώς και την πλούσια έκφρασή του.

- Έπειτα, όσον αφορά τον κοινωνικό χαρακτήρα των ατόμων, τα ΜΜΕ προβάλλουν καταναλωτικά πρότυπα με αποτέλεσμα να ενισχύουν την τάση για υλικό ευδαιμονισμό. Η προβολή τέτοιων προτύπων εξαντλεί τις ανθρώπινες ποιότητες στην κατοχή των πραγμάτων αφού ταυτίζεται το «είναι» με το «έχειν». Παράλληλα, καλλιεργούνται μικροαστικές αξίες όπως η κοινωνική επίδειξη, η αυτοπροβολή με την ιδιοποίηση αγαθών, καθώς και ο φθόνος. Έπειτα, η συχνή προβολή πράξεων βίας και η ηρωοποίηση των εγκληματιών προκαλούν εξοικείωση με αντίστοιχα φαινόμενα, καθώς και εθισμό σε αυτά. Τα πιο ευάλωτα θύματα τέτοιων φαινομένων είναι τα παιδιά τα οποία αποπροσανατολίζονται λόγω της παρουσίασης ηρώων με εξωπραγματικές ιδιότητες και δημιουργούν μία ψευδή εικόνα της πραγματικότητας. Επιπλέον, η ταύτισή τους με υπερφυσικούς ήρωες καλλιεργεί επικίνδυνο μιμητισμό και επιθετικότητα και αποτρέπει την ομαλή κοινωνικοποίησή τους.

- Εξετάζοντας τον πολιτικό τομέα παρατηρούμε ότι τα ΜΜΕ συχνά λειτουργούν ως μηχανισμοί παραπλάνησης. Ως αποτέλεσμα, παραποιούν την αληθινή βαρύτητα και ουσία των γεγονότων συσκοτίζοντας τα πράγματα και παράλληλα δημιουργώντας μια ατμόσφαιρα τεχνητής έντασης. Μια τέτοια λειτουργία αποδυναμώνει τους πνευματικούς αμυντικούς μηχανισμούς του ατόμου και συγχρόνως αναιρεί την αυτονομία των επιλογών του. Όταν ακόμα τα ΜΜΕ γίνονται όργανα της εκάστοτε εξουσίας χρησιμοποιούνται ως μέσο επηρεασμού των συνειδήσεων αφού ο μονολογικός χαρακτήρας της πληροφόρησης μεταβάλλει το άτομο σε ακριτο δέκτη μηνυμάτων. Ταυτόχρονα, καλλιεργούνται η μισαλλοδοξία, καθώς και ο άκρατος κομματισμός και τα άτομα παρασύρονται με αυτόν τον τρόπο σε μια αντιδεοντολογική πολιτική συμπεριφορά.
- Τρόποι αντιμετώπισης

- Το διαδίκτυο όπως είδαμε έχει πολλά αρνητικά που μπορούν να ωθήσουν τους νέους σε ακραία φαινόμενα βίας αλλά και σε ψυχολογικά αδιέξοδα. Για αυτό είναι σημαντικό να αντιληφθούμε άμεσα τα αρνητικά που προκύπτουν ώστε να αποφύγουμε τις επιπτώσεις αυτές. Βασικώς πυλώνας για την επίτευξη του στόχου αυτού είναι οι φορείς της κοινωνίας.

- **Οι γονείς οφείλουν να χρησιμοποιούν επιχειρήματα, να είναι προετοιμασμένοι για την αρνητική στάση του παιδιού και εάν αποτύχουν να σκεφτούν νέους τρόπους επικοινωνίας με τα παιδιά τους. Αν γίνουν αυτά τα βήματα στις περισσότερες περιπτώσεις δεν διαταράσσεται η επικοινωνία στην οικογένεια. Ορισμένες οδηγίες κάνουν λόγο για 2 ώρες την ημέρα ή 10 ώρες την εβδομάδα, ως ένα**
- **καλό όριο για την φυσιολογική χρήση του διαδικτύου. Σημαντικό είναι οι γονείς να έχουν κοινή στάση στην αντιμετώπιση του προβλήματος, να δείχνουν στο παιδί τους πόσο νοιάζονται, να βάζουν λογικούς κανόνες στη χρήση του διαδικτύου.**

- Η τοποθέτηση του υπολογιστή θα πρέπει να είναι σε κοινό χώρο στο σπίτι για να ελέγχεται το είδος της χρήσης και τέλος πρέπει να ενθαρρύνουν το παιδί να βρει εναλλακτικές δραστηριότητες. Στις περιπτώσεις όμως, όπου η χρήση του διαδικτύου δεν ελέγχεται και οι ώρες αυξάνονται παρόλο που οι γονείς ακολούθησαν τις παραπάνω οδηγίες, υπάρχουν συνέπειες στη σχολική επίδοση και την οργάνωση της καθημερινότητας και οι οικογενειακές σχέσεις επηρεάζονται αρνητικά, είναι απαραίτητο οι γονείς να απευθυνθούν σε ειδικούς ψυχικής υγείας εξειδικευμένους στον εθισμό στο Διαδίκτυο.

Άμεση λύση σε ακραίες περιπτώσεις

- Όταν τα πράγματα φύγουν από τον έλεγχο των γονέων τότε πρέπει ο ανήλικος να οδηγείτε στην ψυχοθεραπεία.
- Η ψυχοθεραπεία, όταν όλα τα συμπτώματα δείχνουν εξάρτηση, είναι σημαντική ώστε να εντοπιστούν οι αιτίες που οδήγησαν σε αυτή και να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα – συχνά, για παράδειγμα, τα άτομα που στρέφονται στο διαδίκτυο έχουν προβλήματα επικοινωνίας και κοινωνικότητας, και πάνω σε αυτό είναι που πρέπει να δουλέψουν με τον ειδικό. Επιπλέον, ο ειδικός θα προετοιμάσει το εξαρτημένο άτομο για τυχόν υποτροπή -η καθημερινότητα άλλωστε λίγο-πολύ απαιτεί αναπόφευκτη επαφή με την τεχνολογία.
-

Σχολείο και Κράτος

- Από την άλλη μεριά μεγάλο ρόλο στην προστασία των εφήβων-νέων, από το διαδίκτυο, διατρέχει η εκπαίδευση των προηγούμενων και πιο συγκεκριμένα το σχολείο. Η εκπαίδευση είναι το κατεξοχήν πεδίο όπου η επίσημη πολιτεία μπορεί να παρέμβει και να επηρεάσει τα παιδιά νέους για μια δημιουργική και ασφαλή χρήση του Διαδικτύου. Σύμφωνα με τους περισσότερους φορείς που ρωτήθηκαν, η ελληνική κοινωνία έχει μεν συνειδητοποιήσει την αναγκαιότητα και την χρησιμότητα του Διαδικτύου στην εκπαίδευση, δημιουργώντας σχετικές υποδομές και προγράμματα. Ωστόσο οι περισσότεροι, επίσης, φορείς θεωρούν ότι υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις και μεγάλα περιθώρια για περαιτέρω ενσωμάτωση της χρήσης του Διαδικτύου εντός και εκτός των σχολικών αιθουσών, καθώς επίσης και για ευαισθητοποίηση των μαθητών σε θέματα ασφάλειας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- Η κοινωνικοποίηση του ανθρώπου αποτελεί βασικό, ίσως το βασικότερο στοιχείο της αγωγής των νέων, αφού ο άνθρωπος ως κοινωνικό ον πρωτίστως μπορεί να νοηθεί. Ουσιώδες μέλημα του σχολείου είναι η κοινωνική ένταξη του παιδιού, η άσκησή του σε στάσεις και συμπεριφορές τέτοιες ώστε να συνυπάρχει, να συνεργάζεται και να αναπτύσσει σχέσεις με τους άλλους και να δρα ενεργητικά στη δημόσια σφαίρα, στους κοινωνικούς θεσμούς, στους αγώνες των κινημάτων και στην πολιτική ζωή. Αντιθέτως, τα Μ.Μ.Ε. παρολο που πολλές φορές μας βοηθούν στην επίλυση προβλημάτων, μετατρέπουν τους νέους σε παθητικούς δέκτες των μηνυμάτων τους και τους οδηγούν στην πνευματική νωθροτητα.